

ÅRSBERÄTTELSE 2017 FRÅN FORSKNINGSMILJÖER VID INSTITUTIONEN FÖR PEDAGOGIK OCH SPECIALPEDAGOGIK

Förutsättningar, Utbildning och Resultat (FUR)

1. Medlemmar i gruppen

FUR-gruppen består av:

Monica Rosén, professor

Joanna Giota, professor

Ulrika Wolff, professor

Jan-Eric Gustafsson, professor em, seniorprofessor

Allan Svensson, professor em

Caroline Berggren, docent

Kajsa Yang Hansen, docent

Eva Myrberg, docent

Alli Klapp, PhD, lektor

Stefan Johansson, PhD, lektor

Åse Hansson, PhD

Anna Maria Fjellman, doktorand

Aimee Haley, PhD

Michael Hansen, doktorand

Johanna Mellén, doktorand

Sara Sjödin, doktorand

Anna Toropova, doktorand

Malena Åvall, doktorand

Victoria Rolfe, doktorand

Vidare är två databasansvariga (Michael Hansen och Bo Nielsen) och en projektadministratör (Inga-Lill Berntsson) av stor betydelse för gruppens verksamhet. Ledningsgruppen utgörs av gruppens professorer, Monica Rosén, Joanna Giota och Ulrika Wolff, tillika KAM-ledare inom vårt forskningsområde.

FUR-gruppen träffas i möten ca en gång/vecka, i huvudsak för att diskutera utbildnings- och forskningsfrågor. Ofta är projektverksamheten i fokus, bland annat genom diskussion av manuskript, förberedelser inför konferenser, och inte minst planering av ansökningar om forskningsmedel. Detta har sin grund i att forskningsverksamheten är beroende av extern finansiering, varför mycket tid och kraft ägnas åt att söka medel för projektfinansiering.

2. Forskning

2a. Forskningsfokus

FUR-gruppens forskningsverksamhet bedrivs längs tre huvudsakliga linjer.

En central del av FUR-gruppens forskning bygger på de longitudinella individdatabaserna inom Individualstatistik/UGU-projekten och på de registerdata på populationsnivå som går under beteckningen Gothenburg Educational Longitudinal Database (GOLD). Med hjälp av dessa studeras en lång rad frågor kring individuella och strukturella faktorerers betydelse för val och genomförande av utbildning, liksom av kort- och långsiktiga effekter av utbildning. Forskningen bedrivs inom olika projekt vid institutionen, men UGU-data används även inom flera andra discipliner (t ex nationalekonomi, psykologi, psykiatri och sociologi).

Projektet startades år 1961 med en datainsamling för elever i åk 6 födda 1948. Datainsamling pågår fortfarande, dels genom uppföljning av individer för vilka data insamlats tidigare, dels genom tillägg av nya kohorter. Den senaste kohorten är elever födda 2004 för vilken första datainsamling genomfördes 2017. Underhåll och utveckling av UGU-databasen finansieras av VR/RFI genom ett projektanslag för 2016 och 2017. VRs finansiering av stora databaser är för närvarande föremål för översyn. Under 2017 har UGU-projektet sökt och beviljats ett femårigt projektanslag som en nationell infrastruktur.

Yang Hansens projekt om den svenska skolans utveckling under de senaste decennierna med avseende på likvärdighet och variationen i studieresultat mellan individer och skolor bygger på GOLD, liksom på data från de internationella komparativa studierna. Berggrens projekt om nationell, geografisk mobilitet till lärosäten och högskoleutbildades val av etableringsort efter utbildning är också baserat på GOLD. Inom detta projekt har Haley fokuserat på de högskoleutbildades geografiska etablering efter studier och i samband med detta utvecklat begreppet geografisk mobilitet med hjälp av data från olika register. Gustafssons projekt om effekter på pedagogiska resultat av lärartäthet och lärarkompetens utnyttjar en kombination av GOLD och lärarregistret, denna forskning vidareutvecklas, bland annat inom det treåriga projekt som inleddes 2017. Roséns VR-finansierade utvärderingsprojekt av gymnasieskolan (CHANCE) bygger också på GOLD-registret, men även på data från den

internationella undersökningen PIAAC. Inom projektet pågår två avhandlingsarbeten. Vidare har Giota medel från VR för ett projekt som startade 2015, och som bygger på UGU-data.

En andra central linje i FUR-gruppens forskning utnyttjar data från de internationella komparativa studierna av elevers kunskaper och färdigheter för att i sekundäranalyser studera effekter av olika determinanter på utbildningsresultat. Myrberg har medel från VR (ELK) för att studera effekter av lärares kvalifikationer på elevers studieresultat, genom analyser av data från PIRLS och TIMSS. Inom projektet pågår ett avhandlingsarbete. Forskningen har också ett starkt fokus på metodfrågor, och vi har tidigare med stöd av infrastrukturmedel från Riksbankens Jubileumsfond byggt upp en databas (COMPEAT) som omfattar såväl de tidiga internationella undersökningarna som de nyare. Flera sekundäranalysprojekt har tidigare genomförts och FUR-gruppen kommer att vidareutveckla denna forskning, bland annat i det femåriga projekt (CHOICE) med start 2016 som Yang Hansen erhållit medel för från VR, och till vilket en doktorand rekryterats. Gustafsson och Rosén har med medel från Riksbankens Jubileumsfond sedan tidigare skapat ett internationellt nätverk med fokus på analys av data från de internationella studierna ("Network for research on international comparisons of educational achievement", ICE). Inom nätverket har en omfattande ansökan om en forskarskola lämnats in till EUs Marie Curie program, vilken beviljats medel under 2017, där två doktorandtjänster kommer att lokaliseras till FUR.

En tredje forskningslinje avser den tidiga läsutvecklingen, med särskilt fokus på prevention och intervention avseende läs- och skrivsvårigheter, och där Wolff leder flera projekt, bland annat med finansiering från VR. Här pågår en omfattande longitudinell studie där barn följts från fyra till tio års ålder, och där ytterligare uppföljningar planeras. I studien ingår intervention i form av fonologisk träning och sammantaget kommer studien att omfatta 12 mätpunkter. Wolff och Gustafsson har i samarbete med forskare vid Institutionen för Neurovetenskap, Psykologiska institutionen och Nationellt Centrum för Matematikundervisning erhållit medel från Stenas forskningsstiftelse för "Göteborg AMBLE - Arena for Mind, Brain, Learning and Environment". Målet är att skapa en plattform för möte mellan forskare och pedagoger verksamma i Västsverige inom förskolan och de tidiga skolåren. Fokus ligger på matematik och läsning. AMBLE-gruppen arbetar med ett tvärvetenskapligt projekt om hjärna, utbildning och lärande för vilket medel erhållits från VR. Projektet påbörjades 2015. Tre doktorander har rekryterats och påbörjat sin verksamhet. Inom FUR-gruppen genomförs en vokabulärintervention.

2b. Forskningsprojekt

Forskningsprojekt

Forskningsprojekt/namn	Projektledare	Övr deltagare	Finansiär	Totalt anslag	Disponibelt 2017
Mobilitet <i>Högskoleutbildades mobilitet; köns- och klassperspektiv på val av högskola och val av etableringsort efter studier</i> SAMVERKSANSPROJEKT	Caroline Berggren	Anders Olofsson, Miun Aimee Haley	Vetenskapsrådet	8 257 000	1 971 346
IMP <i>Konsekvenser av individualiserad undervisning för elevers motivation och prestationer över 50 år – utbildningsreformer och samhällsförändringar</i> SAMVERKANSPROJEKT	Joanna Giota	Daniel Bergh, KaU Bo Nielsen	Vetenskapsrådet	6 649 000	3 799 946
Sävstaholm <i>Marknadssysselsättning, Utbildningskarriär och ”svagbegåvade elever i vanlig skola” –en longitudinell och kohortsekventiell studie av socialpedagogiska effekter</i> BIDRAG	Joanna Giota	Thomas Barow	Stiftelsen Sävstaholm	357 149	357 149

<p>UGU, infrastruktur</p> <p><i>Underhåll o utveckling av databasen</i> <i>Utvärdering Genom Uppföljning</i></p> <p>INFRASTRUKTUR</p>	Jan-Eric Gustafsson	Michael Hansen Joanna Giota Bo Nielsen	Vetenskapsrådet	1 700 000	5 425
<p>UGU</p> <p><i>Underhåll o utveckling av databasen</i> <i>Utvärdering Genom Uppföljning</i></p> <p>BIDRAG</p>	Jan-Eric Gustafsson	Joanna Giota Michael Hansen Bo Nielsen	Vetenskapsrådet	4 000 000	4 000 000
<p>FAS-projektet</p> <p><i>Programstöd "Barn och ungdomar: Effekter av förändrade livsvillkor på barns och ungdomars psykiska hälsa"</i></p> <p>SAMVERKANSPROJEKT</p>	Jan-Eric Gustafsson	Curt Hagquist, KaU Joanna Giota Bo Nielsen	FAS/KaU	1 164 000	-14 999 Ytterl tilldeln kommer 2018
<p>Choice</p> <p><i>Förändrade möjligheter att lära: Svenska elevers resultat i storskaliga internationella studier över tid</i></p> <p>BIDRAG</p>	Kajsa Yang Hansen	Rolf Strietholt, TUI, Monica Rosén Victoria Rolfe	Vetenskapsrådet	9 730 000	2 375 769

<p><i>Pedagogiska mätningar: utmaningar rörande innehåll, metod och konsekvenser</i></p> <p>KONFERENSBIDRAG</p>	Kajsa Yang Hansen	--	Vetenskapsrådet	180 000	40 873
<p>EFFEQ</p> <p><i>Betydelsen av lärarkompetens för elevers skolprestationer: Effektiv och rättvis undervisning i svenska och matematik</i></p> <p>SAMVERKANSPROJEKT</p>	Åse Hansson	Tarja Alatalo, Högsk Dalarna Jan-Eric Gustafsson Stefan Johansson Bo Nielsen	Vetenskapsrådet	4 733 000	1 595 000
<p><i>Globala influenser på utbildningssystem – storskaliga studier</i></p> <p>INTERNATIONELL POSTDOK</p>	Stefan Johansson	--	Vetenskapsrådet	3 150 000	628 508
<p><i>Elever på gränsen: Kunskapens organisering, likvärdighet och elevers lärande i ett kriteriebaserat betygssystem, en utvärdering av reformerna 1994 och 2011 med fokus på gränserna IG/G och Fx/E</i></p> <p>BIDRAG</p>	Alli Klapp	--	Vetenskapsrådet/LiU	1 151 250	643 250

<p>ELK</p> <p><i>Effekter av lärarkompetens i Sverige – utveckling över tid mellan ämnen och mellan olika elevgrupper</i></p> <p>BIDRAG</p>	Eva Myrberg	Anna Toropova Stefan Johansson Monica Rosén Jan Gustavsson	Vetenskapsrådet	7 698 000	4 461 802
<p>Chance</p> <p><i>Utbildningsreformer för gymnasieskolan under två årtionden: Konsekvenser för fördelning av resurser, rekrytering och utbildningsresultat</i></p> <p>BIDRAG</p>	Monica Rosén	Kajsa Yang Hansen Anna Maria Fjellman Johanna Mellén Bo Nielsen	Vetenskapsrådet	9 704 000	4 316 070
<p>Aktiestinsen</p> <p><i>Aktiestinsen, Following early reading: Individual differences .....</i></p> <p>BIDRAG</p>	Ulrika Wolff	Barbro Nicander Malena Åvall	Kungliga Vetenskapsakademien	1 500 000	754 170
<p>AMBLE</p> <p><i>Following early reading: Individual differences, development and Enhancement</i></p> <p>SAMVERKANSPROJEKT</p>	Ulrika Wolff	Jan-Eric Gustafsson	S A Olssons stiftelse via SA	4 115 000	2 276 362

AMBLE <i>Barns utveckling: Samspelet mellan lärande, utveckling och hjärna i pedagogisk praktik</i> SAMVERKANSPROJEKT	Ulrika Wolff	Jan-Eric Gustafsson Sara Sjödin	Vetenskapsrådet via SA	3 729 364	1 017 470
Riddle <i>Uppföljning av läsinlärningens grunder: Individuella differenser, utveckling och träning</i> BIDRAG	Ulrika Wolff	Barbro Nicander Malena Åvall Elisabeth Gärde Annki Wolgers	Vetenskapsrådet	8 408 000	5 935 999
<i>Pedagogiska mätningar: Innehåll, metod och konsekvenser</i> KONFERENSBIDRAG	Ulrika Wolff	--	Riksbankens Jubileumsfond	400 000	197 908
BIDRAG 8 SAMVERKANSPROJ (bidrag) 6 INTERNATION POSTDOK 1 INFRASTRUKTUR 1 KONFERENSBIDRAG 2				76 625 763	33 344 578

3. Forskarutbildning

Under 2017 har sju doktorander varit direkt knutna till FUR-miljön, men därtöver har några doktorander haft en lösare anknytning till miljön genom att de haft huvud- eller bihandledare från FUR-gruppen (Veronica Sulau, Peggy Telldahl, Jan-Erik Heimeland, Ulf Rydberg, Carlos Lauchande, Ann-Katrine Risberg).

Victoria Rolfe, planeringsseminarium, 2017-04-26.

Aimee Haley disputerade 2017-09-20.

Anna Toropova, mittseminarium, 2017-10-18.

Elias Johannesson disputerade 2017-11-03 på en avhandling baserad på UGU-data.

Malena Åvall, mittseminarium, 2017-12-06.

Ansvar för forskarutbildningskurser 2017

- Kvantitativa metoder (5 hp), ht 17. (Monica Rosén)
- *Growth modeling* 5hp ht 17 (Rosén & Klapp)
- Klassisk och modern mätlära (7,5 hp), vt 17 (Monica Rosén)
- Growth Curve Modeling (5 credits), ht17 (Monica Rosén & Alli Klapp)
- Grundläggande statistik med hantering av SPSS (VT17, 7,5 hp) (Kajsa Yang Hansen)
- Multiple regression analysis and basic structural equation modeling (7,5 hp) ht17, (Kajsa Yang Hansen)

4. Seminarieverksamhet, externa uppdrag, kollegier m m.

FUR-gruppen har sedan 2016 ett kollegium: ”Kollegiet förutsättningar, utbildning och resultat: Kvantitativ forskning om de klassiska pedagogiska frågorna.” Ordförande är Joanna Giota och sekreterare Anna Maria Fjellman. Inom detta kollegium ligger fokus på relationerna mellan utbildningens förutsättningar, organisering och resultat. De ses som ömsesidigt beroende av varandra och kollegiets intresse ligger i att förstå dessa beroenden. Undersökningar av likvärdighet och jämlikhet i utbildning och i övergång till arbetslivet präglar forskningsfrågorna inom kollegiet. Av denna anledning kännetecknas kollegiets forskning av kvantitativa undersökningar, ofta i form av storskaliga studier baserade på slumpmässiga urval, registerdata, enkäter och prov, men även randomiserade interventionsstudier i mindre skala.

Kollegiet genomförde sex öppna seminarier under 2017. Dessa sex seminarier har både tagit form av klassiska föreläsningar och presentationer men även paneldebatter och diskussioner. Två av seminarierna behandlade särskilda teman där representanter från andra institutioner och forskningsmiljöer bjöds in som deltagare. Första temat behandlade PISA: ”Vad kan PISA bidra med ? – tankar inför PISA 2018” och tema två behandlade ett nyligen utkommit förslag: ”Skolkommissionens överväganden och förslag – Reflektioner kring slutbetänkandet”. Ytterligare ett seminarium behandlade Skolkommissionens förslag med fokus på konsekvenser för lärarutbildning, då Berit Askling var inbjuden som diskutant. Seminariet med Allan Svensson, som behandlade UGU-projektets historik och dess betydelse för forskning spelades även in och föreläsningen kommer finnas tillgänglig på hemsidan. De resterande seminarier var i form av föreläsningar om två av de projekt som drivs inom FUR-

miljön och hölls av Joanna Giota och Ulrika Wolff. Mer detaljerad information kring varje enskilt seminarium kan hittas här:

<https://ips.gu.se/forskning/kollegier/forutsattningar/aktuellaseminarier>

Medlemmarna i FUR-gruppen har ägnat sig åt den tredje uppgiften på flera olika sätt. Ett är i form av föreläsningar riktade till allmänheten eller till speciella grupper, debattartiklar, och ett annat sätt är medverkan i nyhetsmedia. Ytterligare ett sätt att utöva den tredje uppgiften har varit genom medverkan i statliga utredningar. Gustafsson tillträdde som ordförande för Skolkommissionen i september 2016 och betänkandet lades fram i april 2017. Gustafsson är också aktiv i KVAs arbete med skolfrågor, bland annat genom arrangemang av seminarier, symposier och konferenser, liksom deltagande i aktuell skolpolitisk debatt. Wolff har varit ledamot i organisationskommittén för Svenska Dyslexistiftelsens kongress: Den åttonde nordiska kongressen om dyslexipedagogik, 2017. Wolff valdes in som arbetande ledamot i Kungliga Vetenskaps- och Vitterhetssamhället i Göteborg (KVVS). Rosén var ledamot i det vetenskapliga rådet för Myndigheten för Tillgängliga Medier, MTM.

De disputerade medlemmarna i gruppen har också genomfört extern granskning av ansökningar av forskningsmedel, granskning av artiklar för tidskrifter, sakkunniggranskning vid tjänstetillsättning och befordran, antagning till forskarutbildningen samt opponent- och betygsnämndsuppdrag.

5. Internationellt samarbete; konferenspresentationer, nätverk m m och internationellt forskningssamarbete

Medlemmar i gruppen har omfattande nätverk och internationellt forskningssamarbete. Rosén har sålunda fortsatt sitt arbete som ”co-convenor” för EERAs Network 9, och hade omfattande engagemang vid planering och genomförande av ECER-konferensen 2017. Flera i FUR-gruppen deltog i konferensen i Köpenhamn i augusti, agerade reviewers för ansökningar och diskutanter vid symposier.

Som redan nämnts finns också ett internationellt nätverk (ICE) kring analys av data från de internationella studierna under ledning av Rosén och Gustafsson, där också Yang Hansen är aktiv. Under året har nätverket haft ett möte i anslutning till ECER-konferensen, där bland annat implementeringen av forskarskolan OCCAM för vilken medel beviljats diskuterades. OCCAM står för “**Outcomes and Causal Inference in International Comparative Assessments**” i utbildningsvetenskaplig forskning. OCCAM är et s.k European Training Network (ETN) vilket är en utlysning under Marie Skłodowska-Curie Innovative Training Networks (MSCA ITN) inom Europeiska kommissionens ramverk Horizon 2020. Till forskarskolan skall 15 doktorander rekryteras, varav två till IPS Göteborg. Anställningarna börjar 1 augusti 2018.

Forskare i gruppen har fortsatt ett nära samarbete med forskare vid TU Dortmund. Forskare från Dortmund har också förlagt forskningsvistelser till institutionen för Pedagogik och Specialpedagogik

Rosén samarbetar med professor Sara Howie, University of Pretoria, Sydafrika, som bihandledare till doktorand Carlos Lauchande, som undersöker förändringar i läsförmåga och matematik i åk 6 i Mozambique mellan åren 2000-2006.

Genom sitt internationella post-doc stipendium har Klapp kunnat arbeta tillsammans med Henry Levins grupp vid Columbia University i New York, och ingår där i ett projekt som utvidgats med svenska data.

Caroline Berggren har varit värd för Professor Louise Morley under hennes tre månaders vistelse finansierad av Waernska Gästprofessuren. Samarbetet ledde under 2017 bland annat till en öppen seminariereserie samarrangerad med Utbildningssociologiska kollegiet under temat ”Neoliberal influence on higher education and gender equality”. Professor Morley stod också som huvudansvarig för ett forskningsprojekt om neoliberalism inom högre utbildning, vilket resulterade i en publikation samförfattad med Berggren och ytterligare två av institutionens lektorer.

FUR-gruppen har under 2016 också gästats av flera internationella besökare som haft presentationer vid seminarier eller som vistats vid institutionen under längre perioder.

Flera medlemmar i FUR-gruppen har varit keynote/invited speakers vid internationella och nationella konferenser.

6. Planer 2018

Nätverk

Under 2017 kommer det internationella nätverket ICE att fortsätta sitt arbete.

Forskning

Som framgår av beskrivningen av forskning ovan bedriver FUR-gruppen forskning inom tre centrala områden inom pedagogiken: longitudinell individforskning, internationella komparativa studier av utbildningsresultat, och kognitiv utveckling och tillägnande av läsfärdigheter hos yngre barn. Under hösten har förhandlingar pågått med VR angående bidraget till UGU som nationell infrastruktur. Förhandlingarna slutfördes under december 2017.

Forskarutbildning

Under 2018 kommer forskare från FUR liksom tidigare att vara engagerade i forskarutbildningens metodkurser. FUR-gruppen ansvarar för ett tillfälle på den obligatoriska kursen *Metodologiska utmaningar i utbildningsvetenskaplig forskning, 5 hp*, som är en fördjupning av de två föregående kurserna som behandlat kvalitativa och kvantitativa metoder. Temat för FURs tillfälle är meta-analys (Rosén & Wolff).

FUR-gruppen har i samarbete med Umeå universitet sökt medel för forskarskolan inom VR:s utlysning med fokus på kvantitativa forskningsmetoder i utbildningsvetenskaplig forskning, och har beviljats sökt belopp. Verksamma inom denna forskarskola, QRM, från FUR är Jan-Eric Gustafsson, Monica Rosén, Ulrika Wolff och Kajsa Yang Hansen. Redan VT 2018 planeras den första metodkursen inom QRM starta. Planen är att icke-obligatoriska kurser inom forskarutbildningen som behandlar kvantitativa metoder och leds av FUR-gruppen nu kommer att ges av QRM.

7. Vision 2020

FUR-gruppens tre forskningslinjer (longitudinell individforskning, internationella komparativa studier av utbildningsresultat, och kognitiv utveckling och tillägnande av läsfärdigheter hos yngre barn) har bedrivits under flera decennier, såväl internationellt som vid institutionen, med betydande kunskapslandvinningar som följd. Det är vår avsikt att denna forskning även fortsättningsvis skall komma att vidareutvecklas vid Göteborgs universitet. Forskningens villkor är dock osäkra, och verksamheten bedrivs huvudsakligen i form av kortvariga externt finansierade forskningsprojekt. En vision är därför att vi får bättre tillgång

till fasta forskningsresurser, som en förutsättning för kontinuitet i bearbetningen av de mer fundamentala teoretiska och metodmässiga frågorna. Verksamhetens stora beroende av infrastruktur i form av databaser förutsätter också en mer stabil finansiering av drift och utveckling.

8. Övriga kommentarer

FUR-gruppen har under senare år i ökande utsträckning medverkat i utbildning på grund- och avancerad nivå inom pedagogik, specialpedagogik och lärarutbildning. Det finns dock intresse bland FUR-gruppens medlemmar för att i än större omfattning medverka i såväl innehållsligt som metodmässigt inriktade kurser på samtliga nivåer inom det högre utbildningssystemet. Detta skulle ge möjlighet till uppbyggnad av kompetens inom metodområden som varit försummade inom pedagogik och lärarutbildning under lång tid, och det skulle vidga de teoretiska perspektiven. För FURs del skulle detta också innebära utveckling mot en akademisk miljö som i större utsträckning kan betraktas som komplett. En sådan utveckling förutsätter dock att gruppen utökas med fler personer, och att det är möjligt att arbeta med en högre grad av kontinuitet i både forskning och undervisning. Som det är nu är vi svårt underbemannade vad gäller senior kompetens på metod- och bedömningsområdet. Även om vi har flera doktorander inom miljön som relativt snart ska disputeras, så saknar vi erfarna forskare som i nuläget kan undervisa kvantitativa metoder på grund- och avancerad nivå. Inte minst för att kunna etablera ett mastersprogram inom området bedömning och utvärdering är detta viktigt.

Lärande och Bedömning i Språk (LBS)

1. Namngivna personer inom miljön

Forskningsmiljön Lärande och Bedömning i Språk, LBS, inrymmer flera personalkategorier, representerande delvis olika discipliner, involverade i forsknings- och utvecklingsarbete. Miljön utgör en del av en komplett akademisk miljö med fokus på språkpedagogik. LBS har under 2017 letts av professor Gudrun Erickson och professor Liss Kerstin Sylvén.

Inom LBS återfinns följande personer:

Professor

Gudrun Erickson

Sölve Ohlander

Liss Kerstin Sylvén

Docent

Britt-Marie Apelgren

Marianne Molander-Beyer

Lektor

Karmen Johansson

John Löwenadler

Eva Olsson

Biträdande forskare

Lena Börjesson

Dorte Velling Pedersen

Adjunkt

Jasmine Bylund

Ulrika Jonsson

Johanna Klawitter Beusch

Cecilia Nihlén

Carina Olsson

Marcus Warnby

Provutvecklare

Hans Albinsson
Ulrika Arvidsson
Lena Asp
Patrik Axelson
Jerker Brorsson
Sheila Downie
Ingela Finndahl
Lena Hedenbratt
Iani Hoff
Ellen Garner Jensen
Carina Jochens
AnnaKarin Lensu
AnnaKarin Lindqvist
Maria Mollstedt
Matthew Nowlin
Sofia Nilsson
Colin Park
Frank Perrotte
Håkan Schönberg
Åsa Sebestyen
Anders Sjöström

Doktorand

Linda Borger
Robert Sjöberg

2. Forskning

a) Forskningsfokus

Inom miljön Lärande och bedömning i språk finns en sedan länge etablerad forskning relaterad till olika typer av bedömning, av såväl formativ som summativ karaktär och med avseende på elevers lärande av och kompetenser i språk. Den konkreta bakgrunden till denna forskning är dels en lång erfarenhet av lärarutbildning, dels en mångårig praktisk och teoretisk förtrogenhet med prov och bedömning i främmande språk på ett nationellt plan, från grundskola till högskolenivå. Detta har bl.a. inneburit att stora material kontinuerligt samlats in.

Forskningen kan i huvudsak karaktäriseras som praxisnära, dvs. nära knuten till lärarprofessionen och gäller en av lärarens viktigaste arbetsuppgifter, nämligen den att bedöma elevernas kunskapsutveckling med syfte att stödja lärande och att befrämja likvärdighet. Utmärkande för forskningsgruppen är bredd såväl i syfte och instrumentanvändning som i val av forskningsmetoder.

b. Forskningsprojekt

Många av forskningsmiljöns medarbetare är involverade i olika projekt relaterade till det nationella provprojektet **NAFS** (Nationella prov i främmande språk), finansierat av Skolverket. I anslutning till detta projekt har under verksamhetsåret även mindre projekt genomförts, t.ex. angående fortsatt förberedelse för en digitalisering av nationella prov samt utveckling av provramverk för de nationella proven i engelska, baserat på ett gemensamt systemramverk (som, på Skolverkets uppdrag, utarbetats av professor Gudrun Erickson, tillsammans med professor Jan-Eric Gustafsson samt lektor Peter Nyström). Projektledare för NAFS: Gudrun Erickson till 2017-06-30; därefter AnnaKarin Lindqvist och Frank Perrotte. Gudrun Erickson övergick 1 juli 2017 till att vara projektets vetenskapliga ledare.

Totala medel för NAFS, inkl. tilläggsprojekt, under 2017: ca 27 000 tkr.

Vidare utvecklas inom LBS, på uppdrag av Universitets- och Högskolerådet, **ELF**-delen (engelsk läsförståelse) i Högskoleprovet. Projektledare: Liss Kerstin Sylvén.

Totala medel under 2017: 2 556 tkr.

Gudrun Erickson medverkar i VR-projektet 'Muntlig språkfärdighet i främmande språk – en studie av samspelet mellan lärande, undervisning och bedömning i svensk skolkontext' (**TAL**). Projektet är ett samarbete mellan Lunds universitet (samordnande institution), Stockholms och Göteborgs universitet. Projektet är tilldelat medel för åren 2016-2018.

Medel GE under 2017: 278 tkr; Tot. projektanslag (tre år): 7 477 tkr.

3. Forskarutbildning

Disputationer 2017

Inga disputationer

4. Seminarieverksamhet, kollegier, mm under 2017

Under år 2017 bildades det språkpedagogiska kollegiet. Under året har följande seminarier anordnats:

Onsdag 26 april

Bedömning av muntlig språkfärdighet

Henrik Bøhn, lektor vid Høgskolen i Sørøst-Norge, Vestfold

Linda Borger, doktorand vid IPS, Göteborgs universitet

Antal deltagare: 28

Måndagen den 29 maj

The Innovative and Creative Informal Language Learning of Fans

Shannon Sauro, docent vid Institutionen för kultur-språk-medier, Malmö universitet

Antal deltagare: 22

Måndag den 6 november

Muntlig språkfärdighet i moderna språk: lärande, undervisning och bedömning (TAL-projektet)

Professor Gudrun Erickson, IPS, Göteborgs universitet

Professor Jonas Granfeldt, Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet

Antal deltagare: 29

Torsdag den 23 november

English Teacher Education at Malmö University and at the University of Borås

Shannon Sauro, docent vid Institutionen för kultur-språk-medier, Malmö universitet

Richard Baldwin, universitetslektor vid Akademin för bibliotek, information, pedagogik och IT, Högskolan i Borås

Antal deltagare: 10

Interna seminarier

Tisdag den 19 september

Work-in-progress-seminarium

Professor Liss Kerstin Sylvén, IPS, Göteborgs universitet

Framläggning och diskussion av utkast till inledningskapitlet till en antologi om CLISS-projektet (Content and Language Integration in Swedish Schools).

Antal deltagare: 15

Onsdag den 18 oktober

Work-in-progress-seminarium

Susanne Strömberg Jämsvi, universitetsadjunkt och doktorand vid Akademin för bibliotek, information, pedagogik och IT, Högskolan i Borås

Framläggning och diskussion av utkast till resultatkapitel i Susannes avhandling "Language policy in Swedish Higher Education" (arbetstitel).

Antal deltagare: 10

5. Internationellt samarbete, konferensdeltagande, forsknings-samarbete, mm.

LBS är en internationell forskningsmiljö med många medarbetare involverade i olika europeiska språkprojekt och i samverkansprojekt i Asien och USA. Flera medarbetare inom LBS-miljön samarbetar med kollegor i andra länder, och nedan finns detaljerad information om vem som samarbetar med vem och var.

Professor Gudrun Erickson samarbetar med professor April Ginther vid Purdue University, Indiana, USA, samt med ett flertal europeiska lärosäten. Hon ingår även i styrgruppen för ett forskningsprojekt inom Europarådets *Centre for Modern Languages (ECML)* i Graz, Österrike. Projektet handlar om utarbetande av en modell för att kvalitetssäkra implementering och användning av den europeiska referensramen för språk (GERS/CEFR) och har titeln *A Quality Assurance Matrix for CEFR use*. Övriga medlemmar i styrgruppen är Enrica Piccardo (University of Grenoble och University of Toronto), Brian North (Eurocentres) och Anna Czura (University of Wroclaw). Projektet är tilldelat medel för åren 2016-2018.

Docent Britt-Marie Apelgren har under året rest till University of Reading för att utveckla forsknings-samarbete kring ”academic leadership”.

Professor Liss Kerstin Sylvén samarbetar med associate professor Amy Thompson vid University of South Florida, Tampa, USA. Genom nätverket *CLIL Research Network* sker ett nära samarbete med flera kollegor i Europa kring frågor som berör CLIL, framförallt med dr Ana Llinares, Spanien, professor Tarja Nikula, Finland, samt professor Christiane Dalton-Puffer, Österrike. Under året har även visst samarbete etablerats med kollegor vid Bahçeşehir University, Istanbul, Turkiet.

Under året medverkade Gudrun Erickson och Liss Kerstin Sylvén som medsökande i en ansökan till Vetenskapsrådet om att få anordna en fyraårig forskarskola för lärarutbildare. Projektet, som blev beviljat, är ett samarbete mellan Stockholms universitet (projektledare professor Camilla Bardel), Umeå universitet och Göteborgs universitet. Totalt nio doktorander kommer att antas, och utbildningen leder fram till doktorsexamen.

Konferenspresentationer under 2017

I det följande redovisas de konferenser där medlemmar i LBS har presenterat paper under 2017.

Namn	Konferens	Ort	Datum	Typ av presentation	Titel
Britt-Marie Apelgren	Forskning pågår	Göteborg	31 okt		<i>Höga betyg in – höga betyg ut? Betygsutveckling hos elever med engelska som undervisningsspråk</i>
Linda Borger	Forskning pågår	Göteborg	31 okt	Paper	<i>Gymnasielärares uppfattningar om de muntliga nationella delproven i engelska – en enkätstudie</i>
	Skolverket, ”Språklärargalan 2017”	Stockholm och Göteborg	8 och 11 dec	Paper	<i>Framträdande aspekter vid bedömning av muntlig språkfärdighet i engelska</i>
Gudrun Erickson	<i>Bedömning och handledning: Konferens i samband med nationell gymnasiereform</i>	Tammerfors, Finland	3 feb	Plenarföreläsning	<i>Bedömningens dubbla funktion – för lärande och likvärdighet</i>
	Konferens om FYR (<i>fellesfag, yrkesretting og relevans</i>)	Namsos, Norge	9 feb	Plenarföreläsning	<i>FYR og Vurdering for læeing</i>
	4 th meeting of the EALTA CEFR Special Interest Group	London	11 feb	Paper	<i>Holistic peer analyses of national tests in relation to the CEFR</i>
	Språklärarnas Riksförbunds årskonferens: <i>Språkbud i Väst</i>	Göteborg	31 mars	Keynote	<i>Vem vet bäst..? – om att ’bäras åt’ i lärande, undervisning och bedömning i språk</i>
	Årskonferens i <i>the European Teacher Education Network (ETEN)</i>	Göteborg	21 april	Keynote speech	<i>Current Issues in Swedish Education</i>
	Jubileumsseminar för Acta Didactica Norge (ADNO)	Oslo	4 okt	Paper	<i>Den gemensamma europeiska referensramen för språk: Lärande, undervisning, bedömning – ett nordiskt perspektiv</i>
	16th International Conference of the Greek Applied Linguistics Association: <i>Migration and Language Education</i>	Thessaloniki, Grekland	7 okt	Paper som del av endags workshop med temat <i>The role of assessment in the language education of</i>	<i>Assessment for Learning and Equity: Quality</i>

				<i>immigrants and refugees</i>	
	Forskning pågår	Göteborg	31 okt	Plenarföreläsning	<i>Hur överens är vi egentligen...? – Om bedömning av kunskap och kompetens</i>
	Konferens i samband med nationell gymnasierreform	Vasa, Finland	11 nov	Plenarföreläsning	<i>Vad är bra (med) bedömning?</i>
	Konferens Syddansk universitet; tema: <i>Learning, Teaching and Assessing Foreign Languages -Implementing CEFR in the Danish Educational System</i>	Odense, Danmark	27 nov	Två presentationer	<i>What is – and what is not – the CEFR?</i> <i>Implementing the CEFR in an Educational System – Experiences from Sweden</i>
Karmen Johansson	<i>ETEN</i> (European Teacher Education Network)	Göteborg	21 april		<i>Equipping student teachers for the future</i>
Eva Olsson	Exchange of Language Education Practice among European Teachers	Nitra, Slovakien	27 april	Plenarföreläsning	<i>CLISS – a longitudinal research project on CLIL in Sweden</i>
	Faces of English II	Hong Kong	1-3 juni	Paper (med Liss Kerstin Sylvén)	<i>Post-CLIL experiences of learning academic content through L2 English</i>
	Forskning pågår	Göteborg	31 okt	Paper (med Liss Kerstin Sylvén)	<i>Elever i engelskspråkig undervisning på gymnasiet - vad hände sen? En uppföljning av CLISS-projektet</i>
Liss Kerstin Sylvén	CALICO Conference	Flagstaff, Arizona, USA	16-20 maj	Paper	<i>CALL and CLIL - Do They Work in Tandem?</i>
	Faces of English II	Hong Kong	1-3 juni	Paper (med Eva Olsson)	<i>Post-CLIL experiences of learning academic content through L2 English</i>
	Integrating Content and Language in Higher Education. 5th ICLHE Conference	Copenhagen, Denmark	4-7 okt	Invited speech	<i>Are CLIL students at an advantage in the transition between secondary and tertiary education?</i>
	Forskning pågår	Göteborg	31 okt	Paper (med Eva Olsson)	<i>Elever i engelskspråkig undervisning på gymnasiet - vad hände sen? En uppföljning av CLISS-projektet</i>
	Forskning pågår	Göteborg	31 okt	Paper	<i>CLISS-projektet</i>
	4 th New Trends in Education Conference	Istanbul, Turkiet	16-18 nov	Keynote	<i>CLIL in Europe: Implementations and results</i>

6. Planer 2018-2019

Nya projektansökningar kommer att inlämnas till Vetenskapsrådet. Slutarbetet med antologin om CLISS-projektet kommer att ske under året, och förhoppningsvis kommer den att publiceras under höstterminen.

En samling artiklar med temat *Att bedöma språklig kompetens*, med bidrag från medarbetare i NAFS-projektet, utarbetades under 2017 och utges under våren 2018 som en Rapport från Institutionen för Pedagogik och Specialpedagogik, RIPS (red. Gudrun Erickson).

7. Vision 2020

Vår vision är att LBS-miljön i ännu större utsträckning än som nu är fallet ska etablera sig som en stark språkdidaktiskt komplett akademisk miljö med fokus bl.a. på bedömning och språk- och ämnesintegrerad undervisning.

En stark ambition är att knyta ett ökat antal doktorander till olika pågående projekt.

Vidare planeras fortsatt och ökad samverkan med andra forskargrupper inom och utanför institutionen, fakulteten och universitetet, bl.a. med FUR-gruppen, genom olika projekt, utökat handledarskap, gemensamma seminarier etc.

Ett aktivt arbete kommer att bedrivas för att knyta fler lektorer, docenter och professorer till LBS-miljön.

Ytterligare forskningsprojekt planeras kring språkligt lärande och bedömning – med ett fortsatt brett forskningsfokus; prov och bedömning, utvärdering, elevers språkfärdighet, elevers attityder och erfarenheter, lärares bedömningskompetens och erfarenheter av undervisning, lärande och bedömning i språk, språklig motivation etc.

Ett nytt framtida fokus inom forskningsmiljön, där forskningsmedel kan sökas, är undervisning på engelska inom det högskolepedagogiska fältet. Vidare kommer ett redan initierat arbete kring digitaliserade bedömningsformer att fördjupas och intensifieras.

8. Övriga kommentarer

Medarbetare i LBS medverkar frekvent i seminarier och andra kompetensutvecklings-sammanhang vid enskilda skolor och/eller i kommuner (tredje uppgiften).

Flera medlemmar i miljön medverkar som *reviewers* för internationella tidskrifter och konferenser. Gudrun Erickson är medlem av *the Editorial Board* för tidskriften *Language*

Testing. Britt-Marie Apelgren är medlem av *the Editorial Board* för tidskriften *Personal Construct Theory & Practice*.

Power and Agency in Education (PAGE)

Forskningsmiljön Power and Agency in Education (PAGE) har varit verksam sedan senvåren 2014. Ledare för miljön har varit Marianne Dovemark och Ulf Blossing fram till augusti 2017, då Marianne Dovemark avsåde sig ledarskapet medan Ulf Blossing fortsatte. Deltagarna i miljön har möte cirka en gång i månaden under en och en halv timme.

1. Medlemmar i forskningsmiljön

Forskare i miljön var i december 2017:

Professorer: Dennis Beach, Ulf Blossing, Marianne Dovemark, Karin Rönnerman, Elisabet Öhrn samt (seniora professorer) Rolf Lander, Sverker Lindblad och Per-Olof Thång.

Docenter: Petra Angervall, Caroline Berggren, Ilse Hakvoort, Ann-Sofie Holm, Viveca Lindberg, Eva Myrberg, Anette Olin, Gun-Britt Wärvik

Universitetslektorer: Klas Andersson, Eva Andersson, Ingrid Berglund, Susanne Dodillet, Åsa Hirsch, Ingemar Gerrbo, Monica Johansson, Mette Liljenberg, Ann-Louise Ljungblad, Mattias Nylund, Monica Nyvaller, Andreas Ottemo, Caroline Runesdotter, Liisa Uusimaki, Karin Wass, Anna-Karin Wyndhamn, Marie Wrethander.

Doktorander: Ingela Andersson, Christina Björkenvall Starrost, Ellinor Dyne, Elsi-Brith Jodal, Peter Johannesson, Stina Johansson, Carina Peterson, Ditte Storck Christensen, Helena Wallström, Martina Wyszynska Johansson, Veronica Sülau.

Professorer	Docenter	Doktorer	Doktorander
8	8	17	11

2. Forskning

Forskningsfokus

Forskningsmiljön samlar forskare och doktorander kring studier av makt, deltagande och aktörskap i olika utbildningssammanhang. Teoretiskt hör miljön hemma i en kritisk tradition där politiska aspekter i pedagogiska fenomen uppmärksammas, det vill säga hur differentiering skapas och återskapas i och genom pedagogiska processer och praktiker. De metodologiska infallsvinklarna uppvisar en betydande bredd med bland annat aktionsforskning, diskursanalys, narrativ analys och etnografi.

Nedan listas de forskningsprojekt där projektledaren är medlem i PAGE och projektet är förlagt till IPS och Göteborgs universitet. Utöver dessa projekt medverkar flera medlemmar i projekt som är förlagda till andra universitet

a) Forskningsprojekt – bidrag förlagda till IPS

Projekt: Landbygdens unga. Utbildning, plats och delaktighet.

Finansiär: Vetenskapsrådet, 2014-2017.

Projektledare: Elisabet Öhrn.

Övriga deltagare: Dennis Beach, Monica Johansson (IPS, GU) samt Per-Åke Rosvall, Maria Rönnlund (Umeå universitet)

Totalt anslag: 7 884 000 kr

Andel på IPS 2017: 1 319 100 kr

Projekt: Omvärdera konflikter: En undersökning av lärarens syn på konflikter som är i ett inledande stadium och hur de kan användas för att stärka lärandet.

Finansiär: Vetenskapsrådet, 2015-2018.

Projektledare: Ilse Hakvoort

Övriga deltagare under 2015: Agneta Lundström, Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap, Umeå universitet, Elizabeth Olsson, Institutionen för globala studier, GU, Åke Ingerman, Institutionen för didaktik och pedagogisk profession, GU, Kristoffer Larsson, Institutionen för didaktik och pedagogisk profession, GU

Totalt anslag: 6151 (tkr) hela projektet.

Andel på IPS 2017: 1 112 700 kr.

Projekt: How to explain advanced placement tracks. A comparative history of educational science in Sweden, East and West Germany

Finansiär: Vetenskapsrådet, 2011-2017.

Projektledare: Susanne Dodillet

Övriga deltagare: (inga övriga deltagare)

Totalt anslag: 4 320 000 Kr

Andel som låg på IPS 2017: 100 % Avslutades 2017-06-30 ,kostnader under året 231 tkr, inga intäkter

b) Forskningsprojekt – bidrag förlagda till annat lärosäte

Projekt: Kritiskt tänkande i yrkesämnesundervisning? Medborgarskapande i yrkesprogrammets styrdokument och klassrumspraktik

Finansiär: Vetenskapsrådet, 2016-2019.

Projektledare: Per-Åke Rosvall (Umeå universitet)

Övriga deltagare: Mattias Nylund, Kristina Ledman (Umeå universitet), Maria Rönnlund (Umeå universitet),

Totalt anslag: 5 898 000 kr
Andel på IPS 2017: 450 967 kr.

Projekt: Utvärdering av Läslyftets huvudomgång
Finansiär: Skolverket, 2015-2018.
Projektledare: Professor Anders Hanberger (UCER Umeå).
Deltagare från IPS: Eva Andersson
Totalt anslag: 8 001 270 kr
Total andel till IPS: 1 647 000 kr
Andel på IPS 2017: 518 000 kr

Projekt: Mellanstadielevens berättelser om betyg en studie om elevers erfarenheter av att få betyg och göra nationella prov i årskurs sex.
Finansiär: Vetenskapsrådet, 2014-2017.
Projektledare: Héctor Pérez Prieto (Karlstads universitet).
Deltagare från IPS: Viveca Lindberg
Övriga deltagare: Håkan Löfgren, Linköpings universitet, Ragnhild Löfgren, Linköpings universitet & Johan Samuelsson, Karlstads universitet .
Totalt anslag: 6 147 000 kr.
Andel på IPS 2017: Inga medel har överförts till IPS.

Projekt: Lära för karriärvalet.
Finansiär: FAS/FORTE, 2016-2019.
Projektledare: Lisbeth Lundahl (Umeå Universitet)
Övriga deltagare: Ann-Sofie Holm (GU), Michael Lindblad (UU), Ewa Rolfsman (UU), Anders Lowén (Malmö Högskola).
Totalt anslag: 1 000 000 kr
Andel på IPS 2017: 226 100 kr

Projekt: Undervisningstraditioner och lärande.
Finansiär: Vetenskapsrådet, 2013-2017.
Projektledare: Jonas Almqvist (Uppsala universitet).
Deltagare från IPS: Anette Olin
Övriga deltagare: Forskare från Uppsala, Stockholm, Schweiz och Frankrike.
Totalt anslag: 8 957 000 kr
Andel på IPS 2017: 255 400 kr

Projekt (titel): Internationella jämförelser och reformering av utbildning i välfärdsstaten

Diarienummer: 2016-04520

Finansiär (och år): Vetenskapsrådet 2017-2020

Projektledare (och lärosäte): Daniel Pettersson, Högskolan i Gävle

Övriga deltagare (och lärosäte): Gun-Britt Wärvik, IPS, GU 50 %, Sverker Lindblad, IPS, GU 25 %, Tom Popkewitz, University of Wisconsin-Madison, 25 %

Totalt anslag: 8 400 000 från Vetenskapsrådet

Andel på IPS 2017: 1 164 000 kr

c) Forskningsprojekt – uppdrag

Projekt: Skolledares ledarhandlingar för ökad förbättringskapacitet.

Finansiär: Lerums kommun, 2014-2017.

Projektledare: Ulf Blossing

Övriga deltagare: Ann Blom, Karin Persson (Lerums kommun)

Totalt anslag: 2 500 000 kr.

Andel på IPS 2017: 614 388 kr.

d) Forskningsprojekt – internationella nätverk

Projekt: Nordic Centre of Excellence "Justice through education in the Nordic countries".

Finansiär: NordForsk, 2013-2018.

Projektledare: Gunilla Holm, Helsingfors universitet

Deltagare från IPS: Elisabet Öhrn, Dennis Beach, Marianne Dovemark, Ann-Sofie Holm och Mattias Nylund.

Totalt anslag: ca 3,3 milj Euro (ca 31 500 000 kr), vilka förvaltas av Helsingfors universitet.

3. Forskarutbildning

Följande doktorander har disputerat under 2017:

Pedagogiskt arbete

Angelica Simonsson

Licentiatseminarier

Ellinor Dyne

Ansvar för forskarutbildningskurser:

VT 17:

- Organisation och ledarskap för skolutveckling, 7,5 hp – Ulf Blossing
- Utbildningsreformer för svensk skolutveckling, 7,5 hp – Anette Olin

HT 17:

- Researching Professional Practice: Critical Perspectives on Professional Development, 5 higher education credits, Karin Rönnerman (internationell)
- Introduktionskurs, 5 hp, Gun-Britt Wärvik (obligatorisk kurs)

4. Arbetsgrupper

Nedan följer redogörelser för arbetsgrupperna i PAGE:

KRIT

Inom arbetsgruppen KRIT arbetar 18 forskare och doktorander som har fokus på kritisk teori. Under tidig vår 2017 arbetade KRIT-gruppen med några av medlemmarnas forskningsansökningar. Utfallet av arbetet genererade i fyra VR – ansökningar som lämnades för granskning inom gruppen i slutet av mars. I april genomfördes två möten i arbetsgruppen av mer generell karaktär. Vid ett av mötena lades fokus på doktorandarbete och dessutom diskuterades två av medlemmarnas individuella texter. På mötet i maj diskuterades mer principiella frågor om KRITs behov och fokus. Gruppen lyfte problemet med närvaro och engagemang då flera seniora forskare är bortresta eller aktiva i uppdrag. Olika förslag lyftes fram för att skapa en mer dynamisk arbetsgrupp.

Arbetsgruppen arrangerade under tidig höst 2017 två möten. På det första berättade Sverker Lundin och Susanne Dodilletts om sitt pågående forskningsarbete, men också om sitt engagemang i olika offentliga diskussioner. På det andra diskuterades Ann-Sofie Holms kapitel i Inga Wernerssons vänbok. I november mottog KRIT gästdoktoranden Sara Kh. Soltani från Iran och hon fick redogöra lite för sin verksamhet samt ambitioner med vistelsen på institutionen. 2017 avslutades i december med ett kort julmingel.

SKUT

SKUT samlar sedan dess bildande år 2000 de forskare och doktorander som har ett särskilt intresse för utveckling av såväl lärarprofessionen, skolans ledarskap som skolans verksamhet. Skolutveckling sker i skärningspunkten mellan lärare, skollära och verksamheten. SKUT leds av professor Karin Rönnerman och såväl forskare som doktorander deltar vid de möten som sker en gång per månad. Under 2017 genomfördes nio möten, vars innehåll specificeras nedan.

Under våren fokuserades innehållet i SKUT mot ett gemensamt projekt som riktades mot att studera de egna masterutbildningarna med fokus på vad studenter tagit med sig till sin egen skola utifrån utbildningen och den egna karriärutvecklingen. En projektplan med tillhörande frågeformulär diskuterades och distribuerades. NoMiA programmet började att göra intervjuer och presenterade en första analys på den nationella konferensen i pedagogiskt arbete i augusti som genomfördes vid utbildningsvetenskapliga fakulteten. Samma analys presenterades även vid konferensen Collaborative Action Research Network (CARN). Andra forskare har inte ännu kommit igång med övriga program vilket beror på att program ännu inte avslutats eller

andra begränsningar i tjänsten. Utöver ovanstående specifika innehåll vid mötena har varje möte också inneburit granskning av egna texter, forskningsansökningar, konferenspapers. Vid dessa granskningar tillämpas den responsmodell som tidigare beslutats om att användas vid diskussion av texter (egna och andras) för att nå en större delaktighet i diskussionerna.

Under hösten avrapporterades hur de olika studierna kommit igång och texter som berörde just skolutvecklingsfrågor lyftes fram för diskussion. Ett tillfälle ägnades åt en specifik teori. Varje möte samlar mellan fem och elva deltagare. Under hösten diskuterades också omorganisation av forskningsmiljöer vid institutionen varvid de forskare som hade större intresse för frågor runt skolutveckling byggde ut SKUT miljön med ledarskap. På så sätt blev fler forskare inom rektorsutbildningen mer aktiva och namnet beslutades till forskningsmiljö för Skolutveckling och Ledarskap med professorerna Karin Rönnerman och Ulf Blossing som ledare.

POP

Ordförande: Sverker Lindblad

Sekreterare: Katarina Samuelsson & Helena Wallström

Pedagogik och Politik (PoP) har som syfte att bidra till en ökad förståelse av hur skillnader skapas – mellan människor, mellan olika kategorier av människor och mellan människan och hennes värld. Vårt intresse är att analysera hur detta skapande går till – exempelvis i utformningen av utbildningssystem, i klassrumsinteraktion eller i det livslånga lärandet”. Det arbete som genomförts under året överensstämmer väl med detta syfte.

Inom kollegiet har vi haft öppna seminarier och interna arbetsgruppsmöten. Arbetsgruppens möten genomförs varannan vecka. Där läser och kommenterar vi varandras texter eller andra texter med övergripande intresse för kunskapspolitik. Arbetsgruppens maillista har 27 mottagare och på arbetsgruppsmötena deltar ungefär 6-12 personer regelbundet. Gruppen består av seniora forskare och 7 doktorander. Kollegiet har haft två öppna seminarier och en konferens under året.

Seminarieverksamhet under 2017

Från undervisning till lärande - och tillbaka till undervisning. Konsekvenser och utmaningar för lärarprofessionen. (2017-03-02) professor Ingrid Carlgren, 45 deltagare.

Välja vara: En studie om gymnasieval, mässor och kampen om framtiden. (2017-09-14) Martin Harling, 14 deltagare.

Inom ramen för Kollegiet för Pedagogik och Politik genomförandes också *Nordisk läroplansteoretisk konferens* här i Pedagogens A-hus Göteborgs Universitet (2017-11-15/16) På konferensen deltog ca 80 forskare verksamma inom det läroplansteoretiska fältet. Keynote speakers var professor Eva Forsberg, professor Sven-Erik Hansén och professor Berit Karsehth. En sammanställning av konferensen planeras i form av en gemensam skrift.

5. Kollegier

Till PAGE finns flera kollegier knutna. Kollegierna är en öppen seminarieform och har till uppgift att samla intresserade inom och utom universitet kring ett visst fokus. Till kollegierna inbjuds forskare som presenterar sin forskning och som efterföljs av en diskussion. Kollegierna har sin egen hemsida och seminarierna annonseras här och i kalendariet. Kollegierna redovisar sina egna årsberättelser. Kollegierna är:

- Aktionsforskningskollegiet
- Kollegiet Genusperspektiv i pedagogik
- Kollegiet för pedagogik och politik
- Utbildningssociologiska kollegiet
- Kollegiet för utbildningsledarskap

6. Internationellt arbete

a) Konferensdeltagande

Medlemmar i forskningsmiljön deltog aktivt i internationella konferenser, vilket framgår av de paper som återfinns i publikationsdatabasen. Vid tiden för årsberättelsens författande gick det tyvärr inte att sammanställa dessa från databasen.

b) Nätverk

Forskningsmiljöns medlemmar är engagerade i en rad nätverk. Här nedan listas ett antal av dem.

SWERA

ECER: t ex Network 10 Teacher Education Research, Network 11 Educational Improvement and Quality Assurance, Network 12 LISnet – Library and Information Science, Network 19. Ethnography, Network 23. Policy Studies and Politics of Education, Network 26 Educational Leadership.

AERA: Division B: Curriculum Studies, Division G: Social Context of Education, Division L: Educational Policy & Politics (AERA).

NFPF/NERA: t ex Network 6 Educational Leadership, Network 19 Teacher´s Work and Teacher Education, Network 21 Politics of Education and Education Policy Studies och Network 24 School development.

NordYrk

ISCAR, EARLI

CHAT- Nationellt nätverk för forskare som arbetar med verksamhetsteori.

ESREA – Steering Committee member of European Society for Research on the Education of Adults

Research network on *Access, Learning Careers and Identities*. www.esrea.org

INHWE –International Network for Health Workforce Education

Lab for international assessment studies

Nordiskt Nätverk för Aktionsforskning (NNAF)

Pedagogy, Education, Praxis (PEP)

Nordic Centre of Excellence; JustEd.

c) Internationella gäster

Associate Professor Peter Grootenboer (21-28 augusti)

Griffith University, Australien

Medverkade i PEP:s seminarium 21 augusti i Borås.

Associate Professor Christine Edwards-Groves (21 – 28 augusti)

Charles Sturt University, Australien

Medverkade i PEP:s seminarium 21 augusti i Borås.

Dr. Ian Hardy (25 mars – 14 april)

University Queensland, Australien

Associate professor Sarojni Choy (21-28 augusti)

Griffith University, Brisbane, Australien

Medverkade i PEP:s seminarium 21 augusti i Borås.

Doktorander:

Sara Kh Soltani (nov 2017- 30 april 2018)

Shahid Beheshti University, Iran

Katrina MacDonald, Monash university (21-28 augusti, medverkade i RPP-kursen i Borås)

Elahe Shakhsi Dastgahian, Monash university (21-28 augusti, medverkade i RPP-kursen i Borås)

6. Planer för 2017

Se punkt 7.

7. Vision 2020

Under 2012 lanserade GU:s Vision 2020 som fakulteter och institutioner har att förhålla sig till. IPS:s verksamhetsplan har skrivits fram för 2016 och 2017 utifrån Vision 2020.

Forskningsmiljön PAGE har många starka sidor särskilt när det gäller mängden forskningsbidrag som medlemmarna är involverade i. Merparten av medlemmarna är under 60 år vilket bådär gott för en hållbar och framtida uppbyggd miljö. Till miljön var under 2017 11 doktorander knutna. Doktoranderna bidrar till den kritiska massa som krävs för diskussioner om miljöns fortsatta utveckling. Det finns dock ett behov av att rekrytera fler forskare till miljön. Inför 2017 önskades till exempel förstärkning av forskare med inriktning mot ledarskap, vilket har tillförts. Detta har varit av yttersta vikt när flera medlemmar i miljön är involverade i uppbyggnaden av rektorsprogrammet. . I december beslutades emellertid att

dessa bildar en egen forskningsmiljö med bas i arbetsgruppen SKUT med det nya namnet SKUL, Skolutveckling och Ledarskap. Även doktorander behöver rekryteras inom miljön som också förhoppningsvis kan stanna på institutionen/i forskarmiljön efter disputation. Då avhandlingar utgör en viktig och betydande del av forskningsverksamheten menar vi att det är nödvändigt med rekrytering av doktorander till miljön och dess forskningsfält.

Forskarna i miljön är och kommer att vara delaktiga i *utbildning* på samtliga nivåer. Inom miljön har många forskare ett engagemang i *samverkan* med flera kommuner genom kortare eller längre uppdrag.

När det gäller *forskning* är miljöns medlemmar aktiva i att söka och erhålla externa medel även framåt i tiden. Under den kommande 5-årsperioden ingår flera forskare från miljön i omfattande projekt. Även det engagemang som finns inom miljöns nätverk där flera av forskarna är aktiva liksom flera av doktoranderna, bäddar för internationellt utbyte och nya kontakter. Fler forskningsansökningar behöver dock skrivas för att bygga upp forskningen kring miljöns centrala områden.

I verksamhetsplanen för forskning som är framtagen för IPS listades följande punkter som relevanta för PAGE inför 2017:

1. Arbeta systematiskt i forskningsmiljöerna med ansökningar och publikationer
2. Kartlägga forskningsmiljöernas behov för att bibehålla och utveckla forskningen
3. Aktivt efterfråga internationell erfarenhet som en merit vid rekrytering
4. Eftersträva sammanhållen tid för forskning
5. Erbjud juniora forskare skrivarseminarier och skrivarveckor med seniora forskare
6. Institutionens hemsidesansvariga och docent- och professorskollegiet ska samarbeta för att utveckla forskningskommunikationen via institutionens hemsidor
7. Använda digitala medier för att ge större räckvidd åt konferenser som avser att sprida forskning i omvärlden
8. Utveckla en plan för att öka antalet forskningsuppdrag från omvärlden

Arbete med ansökningar har framför allt pågått i arbetsgrupperna. Att kartlägga forskningsmiljöernas behov för att bibehålla och utveckla forskningen kvarstår inför 2018. Att efterfråga internationell erfarenhet vid rekrytering sker. Sammanhållen tid för forskning planerades inte för 2017, men finns med framdeles. Skrivarvecka har genomförts. Arbetet med hemsidorna har påbörjats. Digitala medier används för spridning av forskningsinformation. Att utveckla en plan för att öka antalet forskningsuppdrag kvarstår till 2018.

8. Övriga kommentarer relativt KAM

Forskningsmiljön PAGE verkar för att uppnå GU:s vision om en komplett akademisk miljö (KAM) genom sitt engagemang i:

Utbildning på grund-, avancerad- och forskarnivå. Medlemmar är engagerade i utbildning på samtliga nivåer inom sitt specifika fält. Här kan nämnas lärarutbildningen, kandidatprogrammet i pedagogik, tre mastersprogram, varav ett internationellt samt kurser på forskarnivå. Forskare i miljön är kursledare för flera av kurserna på forskarnivå

Forskning genomförd genom externa medel från framför allt Vetenskapsrådet och forskningsfinansierad tid. Forskning bedrivs också i samverkan med andra lärosäten och genom de nätverk som många av forskarna är delaktiga i. Forskningen är synlig i publikationer som publicerats under året. Medlemmarna är också verksamma i omfattande forskningsnätverk och utbyten med andra lärosäten.

Samverkan med skolor och kommuner. Medlemmar är engagerade i uppdragsforskning och uppdragsutbildning. De är också aktiva i att ge föreläsningar i och utanför den reguljära kursverksamheten.

Platform for Research in Inclusive education and School development (PRIS)

1. **PRIS medlemmar** består under 2017 av 6 professorer, 1 docent, 13 lektorer, 1 bitr lektor, 2 adjunkter och 2 doktorander

Thomas Barow, bitr lektor

Dennis Beach, professor

Girma Berhanu, professor

Inger Berndtsson, lektor

Hannah Bartonek Åman, lektor

Marianne Dovemark, professor

Lena Fridlund, lektor

Ingemar Gerrbo, lektor

Joanna Giota, professor

Åse Hansson, lektor

Eva Hjärne, professor

Katharina Jacobsson, lektor

Monica Johansson, lektor

Shruti Taneja Johansson, lektor

Magnus Karlsson, doktorand

Ann-Louise Ljungblad, lektor

Ann Nordberg, lektor

Victoria Norling, adjunkt

Anna Norrström, doktorand

Monica Reichenberg, professor

Ann-Katrin Swärd, lektor

Ernst D. Thoutenhoofd, docent

Liisa Uusimäki, lektor

Marcus Warnby, adjunkt

Gunilla Westman-Andersson, lektor

2. Forskning

2a Forskningsfokus

PRIS forskning fokuserar karakteristika hos inkluderande utbildningssystem och hur detta konkret tar sig i uttryck i klassrummet, hur behov av särskilt stöd konstrueras socialt med hänvisning till kön, klass, etnicitet, nationalitet, språk, funktionsnedsättning etcetera, hur skolframgång och relationellt lärarskap kan uppnås, diagnostisering och kategorisering av skolproblem och vilket ledarskap som krävs för att uppnå målet med en inkluderande skola, matematiksvårigheter, förändrad livssituation för personer med synnedsättning, elevhälsa och hälsofrämjande skolutveckling osv. PRIS har också ett tydligt fokus på forskning i samverkan med det omgivande samhället.

2b Forskningsprojekt

Elevhälsoarbete i praktiken - att förebygga problem och skapa förutsättningar för god omsorg och rätt stöd, FORTE, i samarbete med Uppsala universitet, Ann-Carita Evaldsson. Eva Hjörne är projektledare. 2016-2019. 2530000 kr.

Delaktighet för alla? Utbildningsvägar för unga med funktionsnedsättningar. VR, i samarbete med Sangeeta Bagga-Gupta som är projektledare. Eva Hjörne är medsökande och forskare i projektet tillsammans med Shruti Taneja Johansson från IPS. 2016-2020. 7912000 kr, 1.550.000 kr till IPS.

En skola för avvikare: En studie av undervisningspraktiker och identitetsformering i särskilda undervisningsgrupper

Syftet med projektet är att öka förståelsen för varför skolors arbete med elever i behov av särskilt stöd, trots motsatt ambition, oftast har negativa effekter för den enskilda eleven och dess möjligheter till skolframgång. Särskilt fokus riktas mot hur undervisningen i särskild undervisningsgrupp gestaltar sig för barn med diagnoser som t.ex ADHD. Finansierat av VR, (6 miljoner kr, varav 4,2 milj kr går till IPS), 2012-2017.

Projektledare: Eva Hjörne. Ann-Carita Evaldsson från Uppsala universitet och Claes Nilholm Uppsala universitet är medsökande.

Marknadssysselsättning, utbildningskarriär och "svagbegåvade elever i vanlig skola" – en longitudinell och kohortsekventiell studie av specialpedagogiska effekter. Stiftelsen Sävstaholm. Joanna Giota är projektledare. Övriga forskare: Ingemar Emanuelsson och Thomas Barow.

Erasmus + Strategic Partnership School - ett samverkansprojekt med skolor som har många elever med annan etnisk och kulturell bakgrund. Erasmusprojekt. Projektledare: Ilse Hakvoort. Övriga deltagare: Ann-Katrin Swärd från IPS, forskare från England, Kroatien och Grekland.

Två forskningsprojekt tillsammans med forskare och doktorander vid Hacettepe universitet, Ankara om att undersöka förskolebarns uppfattningar om teknik. 1) *Uppfattningar om teknik*,

tillsammans med docent Arif Yilmaz, 2) uppfattningar om vänskap tillsammans med docent Neslihan Guney Karaman. Från IPS: Ann-Katrin Swärd.

Uppdragsforskning

Hälsofrämjande skolutveckling. 2017-2019. Skolverksprojekt. Eva Hjörne är projektledare. Övriga medverkande: Roger Säljö och Shruti Taneja Johansson och Viktoria Norling.

3. Forskarutbildning

3a. Disputationer

Ann-Britt Johansson: Titel: Se och hör mig. Personer med förvärvad dövblindhets erfarenheter av delaktighet, rehabilitering och medborgerligt liv. Inger Berndtsson bitr. handledare.

Monica Vikner Stafberg. Titel: Om lärarblivande. En livsvärldsfenomenologisk studie om bildningsgångar in i läraryrket. Inger Berndtsson, bitr handledare.

3b Forskarutbildningskurser

Course leader and course tutor for PDA183b, 'Inclusion, diversity and schooling'. 7,5 ECTS, Third cycle. Ernst Thoutenhoofd
Ansvar för forskarutbildningskurser vid Hacettepe universitet, Ankara. I kursen lyftes olika interventionstudier och jämförande studier i relation till inkludering/specialpedagogik när det gäller Early Childhood Education. Ann-Katrin Swärd.

3c Doktorandhandledning

Monica Reichenberg

Lena Eckerholm, huvudhandledare

Girma Berhanu:

Lena Eckerholms. Bihandledare.

Eva Hjörne huvudhandledare

Magnus Karlsson

Thyge Tegmejer, Syddansk universitet, Kolding. Bihandledare

Ernst Thoutenhoofd, bitr handledare

Sanne te Meerman, Groningen University.

Inger Berndtsson, bitr handledare

Mikael Nilsson

Marianne Dovemark

Anna Norrström

4. Seminarieverksamhet, kollegier m m

Inom PRIS finns ett kollegium, *Kollegiet för inklusion, likvärdighet och specialpedagogik*. Där anordnade vi under 2017 **öppna seminarier** regelbundet (ca en gång/månad) med inbjudna forskare. Se den redovisning som Shruti Taneja Johansson har skickat in.

Ett annat kollegium är *Kollegiet för livsvärldsfenomenologisk forskning*, ordförande Inger Berndtsson, också med regelbundna öppna seminarier.

5. Internationellt samarbete

PRIS har ett omfattande nationellt såväl som internationellt nätverk (se också under rubriken *Nätverk*). Ett etablerat samarbete finns med exempelvis University of Edinburgh, *Center for Research in Education, Inclusion and Diversity (CREID)*, genom professor Sheila Riddell. Vi samarbetar också med andra internationella och nationella lärosäten i forskningsprojekt, skolverksprojekt, nätverk, undervisning, skrivprojekt etcetera, t ex Manchester University, Arizona State University, University of Groningen, The Netherlands, Uppsala universitet, Borås högskola, Högskolan Väst, Malmö högskola, Jönköpings högskola, Örebro universitet, Linköpings universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Volda högskola, Norge, Aalborg universitet, Danmark, Høgskolen i Buskerud och Vestfold, Norge, Universitetet i Stavanger, Universidade do Vale do Itajaí, Brazil, Goethe Universitet Frankfurt am Main, Universitetet i Berlin, University of Cambridge, University of Birmingham, University of Dhaka.

Samverkan kring Masterprogram i synpedagogik och synrehabilitering (Vision rehabilitation) med Høgskolen i Sørøst-Norge, Kongsberg. Inger Berndtsson

Gästdoktorand ht 2017 från universitetet i Hacettepe, Sifa Cakmak

Thomas Barow är convenor for network 12, Inclusive Education, NERA / NFPP.

5a Nätverk

1. Ethnography and Education

Internationellt nätverk med fokus på etnografiska studier inom utbildningssektorn. Marianne Dovemark och Dennis Beach.

2. Nord Ekko

Ett nordiskt nätverk som arbetar med frågor om mänsklig ekolokalisering i teori och praktik. Inger Berndtsson.

3. DANASWAC (Discourse and narrative approaches to social work and counselling)

Ett internationellt nätverk som intresserar sig för studier av socialt arbete och rådgivning som praktik genom att använda sig av diskurs – narrativa och etnografiska utgångspunkter. Eva Hjärne

4. ForumVision

Ett nätverk och förening med syfte att stimulera och initiera forskning och utveckling inom och mellan discipliner samt utgöra en brygga mellan forskare och professionella som arbetar med/för personer med synnedsättning. Delvis finansierat av De Blindas Vänner, Göteborg. Koordinator: Inger Berndtsson

5. Svenska nätverket för handikappforskning

Nätverket är ett forum för mångvetenskapliga kontakter och samverkan mellan olika forskare och lärosäten i Sverige. Inger Berndtsson som är kontaktperson Göteborg.

6. Nationellt nätverk för särskolerelaterad forskning.

Forskare samt representanter från Skolverket, SPSM, Handisam, Socialstyrelsen träffas två gånger per år. Monica Reichenberg.

7. Skolsocialt nätverk

Tvärdisciplinärt nätverk för forskare med intresse för sociala frågor i skolan. Eva Hjärne.

7. Nordic Network on Disability Research. Inger Berndtsson

8. HafV – Funktionshinderforskning i Väst. Inger Berndtsson

9. European Teacher Education Network. Girma Berhanu.

5b Konferensdeltagande

Ett flertal PRIS medlemmar var engagerade i olika konferenser och presenterade forskningresultat vid exempelvis NFPP, ECER, AERA, Earli, Oxford konferensen, International Association of Special Education, NOCIES-konferensen (Nordic Comparative and International Education Society), ICEEPSY (International Conference on Education and Education Psychology) EECERA (European Early Childhood Education Research Association), Nordic Network of Disability Research conference, Alter conference, Lausanne, 2017 (European Society for Disability Research).

Se publikationslistan under rubrik konferensbidrag.

6. Planer 2018

Två doktorander kommer att disputeras; Magnus Karlsson och Thyge Tegtmeijer.

Vi kommer aktivt att fortsätta arbeta mot en KAM-miljö samt rekrytera och introducera nyanställda disputerade lektorer till miljön.

7. Vision 2020

Miljön har rekryterat fler doktorander, erhållit utökade medel för forskning, driver en forskarskola ansvarar för fler doktorandkurser, utvecklat samarbete med det omgivande samhället. Fortsatt internationellt forskningsutbyte.

8. Övrigt

Deltagarna i PRIS är mycket aktiva i olika utbildningssammanhang. Ett flertal är kursansvariga för kurser inom specialpedagog- och speciallärarutbildningen liksom för kurser inom lärarutbildningen. Någon är ansvarig för den nya inriktningen mot lärare för särskolan etc. Dessutom är i stort sett samtliga av deltagarna aktiva i olika samverkansaktiviteter med skolor, huvudaktörer såsom SPSM, Skolverket, Socialstyrelsen, Statens Institutionsstyrelse m fl.

Ett flertal personer inom PRIS kommer att gått i pension de senaste åren och vi har haft svårigheter att rekrytera disputerade lärare. Dessutom har doktorander disputerat. Detta innebär att vi har ett akut rekryteringsbehov av i synnerhet yngre forskare såsom doktorander/post-docs.

Kort kommentar om IPS forskningsmiljöer och publicering 2017

Miljöernas sammansättning, forskning, undervisning och samverkan

Institutionen har sedan 2014 fyra forskningsmiljöer. Samtliga har en sammansättning med både seniora forskare, lektorer och doktorander. Samtliga har också externfinansierad forskning och omfattande nationella och internationella nätverk. De är väl förankrade och har goda förutsättningar för fortsatt forskningsverksamhet. Forskningsmiljöerna är alla engagerade i såväl undervisning på olika nivåer som i samverkan, om än med sinsemellan olika betoning.

Forskningsmiljöerna har behov av förstärkning både av doktorander och seniorer för att kunna utveckla verksamheten och kompensera för pensionsavgångar. Institutionen har arbetat intensivt med detta. Flera nyrekryteringar gjordes under året och ytterligare kommer att ske under 2018.

Tabell 1. IPS forskningsmiljöer 2017. Uppskattning av antal medlemmar, varav docenter/professorer (inkl emeritus och tjl) respektive doktorander

Forskningsmiljö	Deltagare IPS	Docenter/Prof	Doktorander
FUR	19	8	7
LBS	39	5	2
PAGE	44	16	11
PRIS	25	7	2

De flesta medarbetare tillhör en miljö, men några tillhör flera vilket innebär att tabell 1 innehåller dubbelräkningar. Detsamma gäller de enskilda redovisningarna från forskningsmiljöerna, där samma medlemmar och forskningsprojekt ibland återfinns i mer än en miljö.

Internationella nätverk och gästforskare

Institutionens forskningsmiljöer har ett omfattande engagemang i internationella nätverk inom vilka de under året också tog emot ett antal gästforskare, främst från Norden och Australien. Därtill vistades professor Louise Morley, Sussex universitet, som tilldelades Waernska professuren 2016/2017, vid institutionen.

Publikationer IPS

Institutionens registrerade publikationer i Göteborgs Universitets Publikationer (GUP) är relativt stabil över åren. De preliminära uppgifterna för 2017 tyder på en total ökning jämfört med de två närmast föregående åren, där framför allt antalet konferensbidrag ökat. Vi kan också notera att antalet (refereegranskade) artiklar i vetenskapliga tidskrifter preliminärt är något större 2017, medan artiklar i övriga

tidskrifter minskat¹.

Redovisningen från enskilda forskningsmiljöer innehöll t o m 2015 års redovisning publikationslistor från de enskilda forskningsmiljöerna. Sådana sammanställningar har därefter inte varit tillgängliga via GUP och publikationerna 2017 redovisas därför bara sammantaget för institutionen.

Tabell 2. Antal publikationer per publikationstyp 2015-2017*), enligt GUP 180422

Publikationstyp	2015	2016	2017 (prel)
Artikel i vetenskaplig tidskrift refereegranskad	58	54	63
Forskningsöversiktsartikel	1	-	-
Artikel i övriga tidskrifter	14	24	7
Recension	1	4	2
Bok	8	3	5
Samlingsverk (Red)	5	5	3
Doktorsavhandling	6	5	4
Licentiatavhandling	6	1	2
Kapitel i bok	25	36	39
Paper i proceeding	8	7	2
Konferensbidrag	89	78	105
Lärobok	-	2	2
Rapport	8	2	4
Kapitel i rapport	-	1	1
Annan publikation	13	3	3
Inledande text i tidskrift	-	-	2
Artikel i dagstidning	3	2	6
Special/temanummer av tidskrift	-	-	1
Totalt	245	227	251

*) Publikationstyperna i GUP <https://gup.ub.gu.se/publications/reports> hämtade 180422.

---

¹ Till skillnad mot tidigare år finns i den föregående redovisningen från enskilda forskningsmiljöer inte publikationslistor med preciserade referenser. Det beror på att det vid tiden för redovisningen inte fanns sådana tillgängliga via GUP.